

24.6.2010

MEDEDELING AAN DE LEDEN

Betreft: Verzoekschrift 0144/2010, ingediend door Koen Godderis (Belgische nationaliteit), over de Belgische kopieerheffing

1. Samenvatting van het verzoekschrift

Indiener tekent protest aan tegen de Belgische kopieerheffing omdat deze volgens hem concurrentieverstorend is. Krachtens de Belgische wetgeving moet er een kopieerheffing worden betaald bij aankoop van blanco opslagmedia (cd's, usb-sticks, externe harde schijven, enz.) waarop bijvoorbeeld beeld of muziek kan worden gekopieerd. De heffing wordt geïnd door een particulier bedrijf, Auvibel, en gebruikt om auteurs, artiesten en producenten te vergoeden. Volgens indiener is de heffing in strijd met Europese rechtspraak, omdat mensen die geen gebruik maken van auteursrechtelijk beschermd werk niet verplicht kunnen worden een particuliere organisatie (Auvibel) te betalen voor kopieën van rechten die deze organisatie niet toebehoren (bijv. eigen werk, muziek, foto's, enz.). Indiener noemt als voorbeeld een fotograaf die back-ups van zijn foto's opslaat op een externe harde schijf. Deze fotograaf wordt verplicht de heffing te betalen bij aankoop van een externe harde schijf en hij zal deze kosten moeten doorberekenen in zijn offertes. Dit heeft volgens indiener tot gevolg dat zijn concurrentiepositie ten opzichte van andere Europese fotografen verzwakt. Volgens indiener is de heffing in strijd met de beginselen van een vrij verkeer van goederen en diensten en heeft zij tot gevolg dat buitenlandse bedrijven geen cd-roms en dvd's meer willen leveren in België. Indiener vindt dat de Europese regelgeving voor de vergoeding van auteursrechten te onduidelijk is, en volgens hem zou de Europese Commissie de regels duidelijker moeten maken.

2. Ontvankelijkheid

Ontvankelijk verklaard op 4 mei 2010. De Commissie is om inlichtingen verzocht (artikel 202, lid 6, van het Reglement).

3. Antwoord van de Commissie, ontvangen op 24 juni 2010.

Er bestaat geen communautaire regelgeving met betrekking tot thuiskopieerheffingen. De enige toepasselijke bepaling terzake is de facultatieve uitzondering voor reproductie voor privégebruik, vervat in de richtlijn betreffende het auteursrecht in de informatiemaatschappij van 2001. Deze uitzondering bepaalt dat het kopiëren voor privégebruik is toegestaan onder de voorwaarde dat de rechthebbenden een “billijke compensatie” krijgen om het nadeel als gevolg van het kopiëren voor privégebruik te compenseren. Het staat de lidstaten vrij te bepalen hoe zij voor een dergelijke redelijke compensatie zorg dragen. Dit kan onder meer door middel van een heffing op bepaalde apparatuur, of bijvoorbeeld met behulp van een algemeen compensatiefonds.

Aangezien de richtlijn uitsluitend gewag maakt van billijke compensatie voor het kopiëren voor privégebruik, beschikken de lidstaten over een ruime beslissingsbevoegdheid ten aanzien van de hiertoe in te zetten middelen. Het leeuwendeel van de lidstaten heeft voor heffingen gekozen, maar er bestaan de nodige verschillen met betrekking tot de apparatuur waarop de heffingen van toepassing zijn.

Duitsland, Frankrijk en Nederland hebben allemaal voor heffingsstelsels gekozen, maar dan telkens met verschillende accenten ten aanzien van de aan heffing onderhevige apparatuur en de desbetreffende tarieven. Het Belgische stelsel is een kopie van het Franse. Nederland heeft er uitdrukkelijk voor gekozen geen heffingen in te voeren voor usb-sticks, externe harde schijven en mp3-spelers.

Met het huidige regime kunnen er ten aanzien van de compensatie voor het kopiëren voor privégebruik heel wel verschillen ontstaan tussen de lidstaten. Dit was dan ook aanleiding voor de Commissie om in overleg te treden met de heffingsorganisaties, de bedrijfstak voor consumentenelektronica alsook met consumentenorganisaties, teneinde een coherente kijk te ontwikkelen op welke producten er wel en op welke er niet een heffing dient te worden toegepast. Tot dusver hebben deze besprekingen nog niet tot consensus geleid hierover.

Het heffingenvraagstuk is bovenal praktisch van aard en vraagt dus om een praktische aanpak. De Commissie blijft de stellige mening toegedaan dat de betrokken partijen zelf het best in staat zijn om op dit gebied oplossingen te vinden waar alle partijen mee kunnen leven. Gezien de sterk uiteenlopende aanpak van de lidstaten met betrekking tot de heffingen, de heffingstarieven en de aan heffingen onderhevige producten, zijn de kansen op harmonisatie niet bijster groot te noemen.

De advocaat-generaal van het Europees Hof van Justitie heeft onlangs zijn advies uitgebracht ten aanzien van de heffing op reproductie-installaties voor privégebruik die worden gebruikt door vennootschappen en zelfstandigen (Zaak C-467/08 Sociedad General de Autores y Editores (SGAE) versus Padawan). Het Europees Hof van Justitie zal naar verwachting in de komende maanden uitspraak doen.

Conclusie

De Commissie zal blijven proberen de betrokken partijen te stimuleren om te komen tot voor hen allen aanvaardbare oplossingen.